

אַחֲרָא דְאַנּוּן עֶרְבַּ רַב דְאַנּוּן (סוף תצא) עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע.  
 וְלֹא תִקְבֵּל בָּהּ עוֹד טָמֵא הִדָּא הוּא דְכָתִיב, (דברים לב) יִי  
 בָּדַד יִנְחֶנּוּ וְאִין עֲמוּ אַל נִכְר. וּבְגִין דָּא לֹא מְקַבְּלִין גְּרִים  
 לְיָמוֹת הַמָּשִׁיחַ. וּתְהֵא שְׂכִינְתָא פְּגַפְּנָא דְלֹא מְקַבְּלָא  
 נִטְעָא מִמֵּינָא אַחֲרָא.

וְיִשְׂרָאֵל יִהוּן כָּל עֵץ נִחְמַד לְמִרְאָה. וְיִתְחַזַּר עַלְיֵיהּ  
 שׁוֹפְרָא דְאַתְמַר בֵּיהּ (איכה ב) הַשְּׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם  
 אֶרֶץ תְּפֹאֲרַת יִשְׂרָאֵל. וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע אֲדַחֲיִין מִנֵּיהּ  
 וְלֹא מִתְדַבְּקִין וְלֹא מִתְעַרְבִין בְּהוּן. דְּהֵא אַתְמַר בְּיִשְׂרָאֵל  
 וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ דְאַנּוּן עֶרְבַּ רַב.  
 וְגַלִּי לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְבֵיּוֹם אַכְלוּ מִמֶּנּוּ גְּרָמוּ  
 דְאַבְדּוּ ב' אַבְדִּין דְאַנּוּן בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי. דָּא אִיהּ  
 כִּי בֵיּוֹם אַכְלָךְ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת ב' פְּעָמִים. וְאַנּוּן גְּרִימוּ  
 דְצַדִּיק יַחֲרַב וְיִבֵּשׁ בְּבֵית רֵאשׁוֹן דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה,  
 וּבְבֵית שְׁנִי דְאִיהִי שְׂכִינְתָא תַתָּאָה. דָּא אִיהּ (ישעיה ט) וְנָהַר  
 יַחֲרַב וְיִבֵּשׁ. וְנָהַר דָּא (ב"א ו) יַחֲרַב בְּה' תַתָּאָה בְּגִין  
 דְאַסְתֵּלַק מִנִּיהּ נְבִיעוּ דִּי לְאִין סוּף.

וּמִיַּד דִּיפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא עֲמָא קַדִּישָׁא לְחוּד,  
 מִיַּד נָהַר דְהוּא חָרַב וְיִבֵּשׁ אַתְמַר בֵּיהּ וְנָהַר יוֹצֵא  
 מֵעֵדֶן דָּא ו' לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. וְנָהַר דָּא עֲמוּדָא  
 דְאַמְצַעִיתָא. יוֹצֵא מֵעֵדֶן דָּא אֲמָא עֲלָאָה, לְהַשְׁקוֹת אֶת

הֲגֵן דָּא שְׂכִינְתָא תְּתָאָה. דְּבִהֵהוּא זְמַנָּא אֲתָמַר בְּמִשָּׁה  
 וּבִישְׂרָאֵל (ישעיה נח) אֲזַ תְּתַעֲנַג עַל יֵי בְּעֻנְג דְּאִיהוּ ע' עֲדָן  
 נ' נָהָר ג' גֵּן. וְאֲתַקְיִים קָרָא (שמות טו) אֲזַ יִשִּׁיר מִשָּׁה וְגו'  
 שָׂר לֹא נֶאמַר אֶלָּא יִשִּׁיר. וְאֲתַהֲפֹךְ לְעַרְב רַב  
 עֲנַ"ג לְנַג"ע וְלֵאדְמִין דְּעֵלְמָא עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת  
 כְּגוּוֹנָא דְּפֻרְעָה וּמְצָרָאֵי דְּפֻרְחָ בְּהוֹן שְׁחִין אֲבַעְבוּעוֹת.  
 אַבְל לְיִשְׂרָאֵל יְהֵא עֲנַ"ג.

וְדָא אִיהוּ וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֲדָן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן. וּמִשָּׁם  
 יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רָאשִׁים. דְּאֲנּוֹן חֶסֶד דְּרוּעָא  
 יְמִינָא. וּבִהֵהוּא זְמַנָּא הָרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים. וּמַחֲנָה  
 מִיכָא"ל אֲתַשְׁקִיין מְנִיָּה וְעַמִּיָּה מִטָּה יְהוּדָה וְתָרִין שְׁבֻטִין.  
 גְּבוּרָה דְּרוּעָא שְׂמָאֵלָא. וּבִהֵהוּא זְמַנָּא הָרוּצָה לְהַעֲשִׂיר  
 יִצְפִּין. וּמַחֲנָה גְּבֻרִיא"ל אֲתַשְׁקִיין מְנִיָּה וְעַמִּיָּה מִטָּה דָן  
 וְתָרִין שְׁבֻטִין. נְצַ"ח שׁוֹקָא יְמִינָא וּמְנָה אֲתַשְׁקִיין  
 מְשֻׁרְיָא דְּנּוּרִיא"ל וְעַמִּיָּה מִטָּה רְאוּבֵן וְתָרִין שְׁבֻטִין  
 עַמִּיָּה. הוּ"ד שׁוֹקָא שְׂמָאֵלָא דְּעֵלָה אֲתָמַר לְיַעֲקֹב (בראשית  
 לב) וְהוּא צוֹלַע עַל יָרְכוּ וּמְנִיָּה אֲתַשְׁקִיין מְשֻׁרְיָא דְּרַפָּאֵל  
 דְּאִיהוּ מְמַנָּא עַל אֶסּוּוֹתָא דְּגָלוּתָא וְעַמִּיָּה מִטָּה אֶפְרַיִם  
 וּב' שְׁבֻטִין.

דְּבַר אַחַר וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רָאשִׁים אֵלִין אֲנּוֹן  
 אַרְבַּעָה דְּנִכְנְסוּ לְפֻרְדִּס. חַד עָאֵל בְּפִישׁוּ"ן דְּאִיהוּ

פִּי שׁוֹנֵה הַלְּכוֹת. תִּנְיִינָא עָאל בְּגִיחוּ"ן. וְתַמָּן הוּא קְבוּר  
הֵהוּא דְאַתְמָר בֵּיה (ויקרא יא) כָּל הוֹלֵךְ עַל גַּחוֹן, גַּבְרִיא"ל  
גָּבַר אֵל עֲלֵיה אַתְמָר (איוב א) לְגַבְר אֲשֶׁר דִּרְכוּ נִסְתָּרָה וַיִּסְךְ  
אֱלוֹהַּ בְּעֵדוֹ. וְלֹא יֵדַע גָּבַר יֵת קְבוּרָתִיהָ עַד יוֹמָא הַדִּין  
דְּאַתְגְּלִיָּא תַמָּן. וְדָא אִיהוּ רַמְזוּ וּלְחַפְיָמָא בְּרַמְיָנָא.  
תְּלִיתָאָה עָאל בַּחֲדָק"ל חַד קַל וְדָא לִישְׁנָא חֲדִידָא קָלָא  
לְדַרְשָׁא. רְבִיעָאָה עָאל בַּפְּר"ת דְּאִיהוּ מוֹחָא דְבֵיה פְּרִיָּה  
וְרַבִּיָּה. בֶּן זוּמָא וּבֶן עֲזַאי דְּעָאלוּ בְּקִלְיָפִין דְּאוּרִייתָא הוּוּ  
לְקָאן בְּהוֹן. רַבִּי עֲקִיבָא (פקודי רנ"ד ע"א) דְּעָאל בְּמוֹחָא אַתְמָר  
בֵּיה דְּעָאל בְּשָׁלֹם וְנִפְקַב בְּשָׁלֹם.

(אמר רבי אלעזר, אבא, יומא חד הווינא בבי מדרשא, ושאלו חבריאי מאי ניהו דאמר רבי  
עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסתכנון  
גרמיכו דכתיב, (תהלים קא) דובר שקרים לא יבון לנגד עיני. אדהכי הא סבא דסבין קא  
נחית אמר לון רבנן, במאי קא תשתדלון. אמרו ליה ודאי בהא דאמר רבי עקיבא לתלמידוי  
כשתגיעו לאבני שיש וכו'. אמר לון ודאי רזא עלאה אית הכא. והא אוקמוה במתיבתא  
עלאה. ובגין דלא תטעון נחיתנא לכו ובגין (דאתגליא) רזא דא ביניכו דאיהי רזא עלאה  
טמירא מבני דרא.

בְּדָאֵי אַבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר אַנּוּן דְּמַנְהוּן מִיַּין דְּכִיָּין נְפֻקִין. וְאַנּוּן רַמְיָזִין בְּאַת א רִישָׁא וְסוּפָא. ו'  
דְּאִיהוּ נְטוּי בִּינְיָהוּ אִיהוּ עַץ הַחַיִּים. מֵאַן דְּאִכִּיל מְנִיה וְחֵי לְעֵלַם. וְאַלִּין ב' יוֹדִין אַנּוּן רַמְיָזִין  
בּוֹיִצְר. וְאַנּוּן תְּרִין יִצִירוֹת. יִצִירָה דְּעֵלָאִין וַיִּצִירָה דְּתַתְּאִין. וְאַנּוּן חֲכָמָה בְּרָאשׁ וְחֲכָמָה בְּסוּף.  
תַּעֲלוּמוֹת חֲכָמָה. וְדָאֵי אַנּוּן תַּעֲלוּמוֹת מְחֲכָמָה עֲלָאָה דְּתַחוֹת כְּתַר עֲלָאָה.

וְאַנּוּן לְקַבֵּל ב' עֵינִינִין דְּבַהוֹן (שמות יח א) תְּרִין דְּמַעִין נְחֹתוּ בִּימָא רַבָּא. וְאַמְאֵי נְחֹתוּ. בְּגִין  
דְּאוּרִייתָא מַתְרִין לוחין אִלִּין הָהּ מִשָּׁה נְחִית לִישְׁרָאֵל. וְלֹא זָכוּ בַּהוֹן וְאַתְבְּרוּ וּנְפְלוּ. וְדָא גְרִים  
אַבוּדָא דְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשְׁנֵי. וְאַמְאֵי נְפְלוּ בְּגִין דְּפָרַח ו' מְנִיָּהוּ דְּאִיהוּ ו' דּוּיִצְר. וַיְהִיב לון אַחֲרִינִין

מסֵטְרָא דְעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע דְּמִתְמַן אֲתִיבֵיהֶבֶת אֲוִרֵיתָא בְּאֶסּוֹר וְהֵתֵר מִיְמִינָא חַיִּי וּמִשְׂמָאלָא מוֹתָא.

וּבְגִין דָּא אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידוּי בְּשִׁתְּגִיעוּ לְאֲבָנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים. לָא תְהוּוּ שְׁקִילִין אֲבָנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר (נ"א דְאֲנוּן ב' יוֹדִין דְּוִיִּצְר חֲכָמָה עֲלָאָה וְחֲכָמָה תַּתְּאָה) לְאֲבָנִין אַחֲרָנִין דְאֲנוּן חַיִּי וּמוֹתָא דְּמִתְמַן (קֹהֶלֶת י) לֵב חֲכָם לִימִינוּ. וְלֵב פְּסִיל לְשִׂמְאָלוֹ. וְלֵא עוֹד אֵלָא אֲתוּן תַּסְתַּכְּנוּן גְּרַמִּיכוּ. בְּגִין דְּאֵלִין דְּעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע אֲנוּן בְּפִרוּדָא. וְאֲבָנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר אֲנוּן בְּיְחוּדָא בְּלֵא פִירוּדָא בְּלָל. וְאִי תִימְרוּן דְּהָא אֶסְתַּלַּק עֵץ הַחַיִּים מִנְיֵיהוּ וּנְפְלוּ וְאִית פִירוּדָא בִּינְיֵיהוּ. דּוּבַר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֹגֵד עֵינֵי דְּהָא לִית תַּמָּן פִירוּדָא לְעֵילָא. דְּאֵלִין דְּאֲתַבְּרוּ מֵאֲנוּן הוּוּ. אֲתוּ לְנִשְׁקָא (דף כו ע"א) לִיָּה פֶּרַח וְאֶסְתַּלַּק מִנְיֵיהוּ).

**דְּבַר אַחַר וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן. בּוֹדָאֵי לְעֵילָא בְּעֵץ חַיִּים**  
**תַּמָּן לִית קְלִיפִין נוֹכְרָאִין הֵדָא הוּא דְכֹתִיב,** (תהלים  
 ה) **לֹא יְגוֹרְךָ רַע. אֲבָל בְּעֵץ הַדֶּלֶתָא אִית קְלִיפִין נוֹכְרָאִין**  
**וְדָאֵי. וְאִיהוּ נְטוּעַ בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן דְּזִעִיר אִפִּין. דְּאִיהוּ חֲנוּךְ**  
**מִטְטְרוֹן דְּגֵן עֵדֶן דְּלְעֵילָא. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִית תַּמָּן**  
**עֲרֻטוּמָא, לְמִיָּהוּי תַּמָּן נִפְתָּל וְעַקְשׁ. וּבְגִין דָּא וְנִהַר יוֹצֵא**  
**וְגו' וְיִכְלִינָא לְמִימַר בְּמִטְטְרוֹן יוֹצֵא מֵעֵדֶן מֵעֵדוֹן דִּילִיָּה.**  
**לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן גֵּן דִּילִיָּה פְּרִדְס (תיקון כ"ד) דִּילִיָּה דִּתַּמָּן**  
**עָאֵלוּ בֶּן עֲזָאֵי וּבֶן זוּמָא וְאַלִישֵׁעַ. וְקְלִיפִין דִּילִיָּה מִסְטְרָא**  
**דָּא טו"ב וּמִסְטְרָא דָּא רַע. וְדָא אֶסּוֹר וְהֵתֵר כְּפִשָׁר וּפְסוּל**  
**טוּמָאָה וְטָהֳרָה.**

**קָם חַד סָבָא וְאָמַר רַבִּי רַבִּי הָכִי הוּא וְדָאֵי. אֲבָל עֵץ**  
**חַיִּים לֹא אֲתִקְרִי אִיהוּ. אֵלָא הָכִי הוּא רְזָא דְּמַלְאָה**  
**וְיִצְרָר חַד יְצִירָה דְּטוֹב וְחַד יְצִירָה דְּרַע. דָּא אִיהוּ עֵץ**

הַדַּעַת טוֹב וְרַע. עַיִן דָּא אָדָם זַעֲרָא מִסְטָרָא דְחַיִּים מְנִיָּה  
 וּמִסְטָרָא דְמוֹתָא מְנִיָּה. תַּמָּן ב' יִצְרֹת דִּילִיָּה דְאַנּוּן  
 אֲסוּר וְהֵתֵר, וְעַלִּיָּה אֲתַמָּר וַיִּיצֹר יי אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם  
 עֵפֶר מִן הָאָדָמָה.

וַיִּפַּח בְּאָפִיו נְשִׁמַת חַיִּים. דָּא שְׂכִינְתָא עֲלָאָה. עֵדָן  
 תִּיּוֹבְתָא. וְעַלָּה אֲתַמָּר וְעַיִן הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן דָּא  
 עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא. הַגֶּן שְׂכִינְתָא תַתְּאָה. תְּלַת קְטִירִין  
 אַנּוּן נְשִׁמַתָּא רוּחָא נְפִשָׁא לְגַבִּיָּה. וּבְהוּן וַיְהִי הָאָדָם  
 לְנֶפֶשׁ חַיָּה. דְּאִיהוּ מִפִּיו מִמָּשׁ אֲתַקְרִי לְשְׂכִינְתָא דְּאִיהִי  
 נְשִׁמַת חַיִּים. מִיַּד דְּאָמַר מְלִין אֲלִין סָלִיק לְעֵילָא. אָמַר  
 רַבִּי שְׁמַעוֹן חֲבֵרִיָּא בּוֹדָאִי מְלֵאכָא הוּת. וּבּוֹדָאִי סְמִיךְ  
 אֵית לְנָא מְכַל אֲתֵר.

פְּתַח קָרָא אֲבִתְרִיָּה: וַיִּקַּח יי אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיְנִיחֵהוּ  
 בְּגֶן עֵדֶן וְגו'. וַיִּקַּח מֵאֵן נָטִיל לִיָּה. אֶלָּא נָטִיל לִיָּה  
 מִד' יְסוּדִין דְּאֲתַמָּר בְּהוּן וּמִשָּׁם יִפְרַד וְהִיָּה לְאַרְבַּעָה  
 רָאשִׁים. אֲפֻרִישׁ לִיָּה מְנַהוּן וְשׁוּי לִיָּה בְּגַנְתָּא דְּעֵדָן.  
 כְּגוּוֹנָא דָּא יַעֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַר נָשׁ דְּאֲתַבְּרִי  
 מִד' יְסוּדִין. בְּזִמְנָא דְּתַב בְּתִיּוֹבְתָא וּמִתְעַסֵּק  
 בְּאוּרִיָּתָא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיל לִיָּה מִתַּמָּן. וְעַלִּיָּהוּ  
 אֲתַמָּר וּמִשָּׁם יִפְרַד. אֲפֻרִישׁ נְפִשִׁיָּה מִתְּאֹוָה דִּילְהוּן וְשׁוּי  
 לִיָּה בְּגַנְתָּא דִּילִיָּה דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא. לְעַבְדָּה בְּפִקּוּדִין

דְּעֵשָׂה. וּלְשִׁמְרָה בְּפִקּוּדֵינָּה דְּלֹא תַעֲשֶׂה. אִי זָכָה לְנִטְרָא  
 לָהּ אִיהוּ יְהֵא רִישָׁא עַל ד' יְסוּדֵינָּה. וְאֶתְעֵבִיד נְהָר  
 דְּאֶתְשַׁקֵּינָּה עַל יְדֵיהּ וְלֹא עַל יְדָא אַחְרָא וְאֶשְׁתַּמּוּדְעִין  
 בֵּיהּ דְּאִיהוּ רַבּוּן וְשְׁלִיט עַלֵּיהּוּ.

וְאִי עֵבֵר עַל אֲוִרֵיתָא אֶתְשַׁקֵּינָּה מִמְרִירוּ דְּאִילְנָא דְּרַע  
 דְּאִיהוּ יִצְר הָרַע. וְכָל אַבְרִין דְּאֲנּוּן מִד' יְסוּדֵינָּה  
 אֶתְמַר בְּהוּן (שְׁמוֹת א) וְיִמְרָרוּ אֶת חַיֵּיהֶם וְגו' וְיִמְרָרוּ בְּמִרְרוּ  
 דְּמָרְתָּה. וְלִגְבֵי אַבְרִין קְדִישִׁין דְּגוּפָא דְּאֲנּוּן מִסְטָרָא דְּטוֹב  
 עַלֵּיהּוּ אֶתְמַר (שְׁמוֹת טו) וְיָבוֹאוּ מִרְתָּהּ וְלֹא יִכְלוּ לְשִׁתּוֹת  
 מִים מִמָּרְתָּה וְגו'. כְּגוֹוְנָא דָּא אֲמָרוּ מְאִירֵי מִתְנִיתִין וְיִמְרָרוּ  
 אֶת חַיֵּיהֶם בְּעִבּוּדָה קָשָׁה בְּקוּשִׁיא. בְּחוּמָר בְּקַל וְחוּמָר.  
 וּבְלִבְנִים בְּלִבּוֹן הִלְכְתָּא. וּבְכָל עִבּוּדָה בְּשָׂדָה דָּא  
 בְּרִייתָא. אֶת כָּל עִבּוּדְתָם וְגו' דָּא מְשֻׁנָּה.

אִם תִּיבִין בְּתִיּוּבְתָא אֶתְמַר בְּהוּן (שְׁמוֹת טו) וְיִוְרְהוּ ה' עֵץ.  
 וְדָא עֵץ חַיִּים וְבִיהּ וְיִמְתְּקוּ הַמַּיִם. וְדָא מְשָׁה מְשִׁיחַ  
 דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (שְׁמוֹת יז) וּמִטָּה הָאֱלֹהִים בִּידּוּ. מִטָּה דָּא  
 מִטְּרוּן מִסְטָרִיהּ חַיִּים וּמִסְטָרִיהּ מִיתָה. כִּד אֶתְהַפֵּךְ  
 לְמִטָּה אִיהוּ עֵזֶר מִסְטָרָא דְּטוֹב. כִּד אֶתְהַפֵּךְ לְחוּיָא אִיהוּ  
 כְּנַגְדּוּ. מִיֵּד (שְׁמוֹת ד) וְיִנְס מְשָׁה מִפְּנִיו.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְסַר לֵיהּ בִּידָא דְּמִשָּׁה וְאִיהוּ  
 אֲוִרֵיתָא דְּבַעַל פָּה דְּבִיהּ אֲסוּר וְהִתֵּר. מִיֵּד

(לעיל ו ע"ב) דִּמְחָא בֵּיהּ בְּטִינָא נָטַל לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא  
 בִּיּוֹדֵיהּ. וְאַתְמַר בֵּיהּ (שמואל ב כג) וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשָּׁבֹט לְמַחֲאָה  
 לִיהּ בֵּיהּ. וְשִׁב"ט אִיהוּ יֵצֵר הָרַע חוּיָא. וְכֻלָּא אִיהוּ  
 בְּגִלוּתָא מִחֲמַת דִּילֵיהּ. וְעוּד וּמִשָּׁם יִפְרֹד. וּזְפֹאָה אִיהוּ בַר  
 נָשׁ דְּאֶשְׁתַּדֵּל בְּאוּרֵייתָא. דְּבִזְמַנָּא דְנָטִיל לִיהּ קוּדְשָׁא  
 בְּרִיךְ הוּא מֵהַאי גּוּפָא מִד' יְסוּדִין, אֶתְפָּרֵשׁ מִתְּמָן וְאִזִּיל  
 לְמַהוּי רִישָׁא בְּד' (דף כז ע"ב) חִיוּן וְאַתְמַר בְּהוֹן עַל כַּפֵּים  
 יִשְׁאוּנְךָ וְגו':

וַיֵּצֵא יְיָ אֱלֹהִים וְגו' הָא אִוְקְמוּהָ לִית צוּ אֶלָּא עֲבוּדָה זָרָה  
 דְּמִתְּמָן אֱלֹהִים אַחֲרִים וְאִיהִי בַכְּבֹד. דְּמִינָה תְּכַבֵּד  
 הָעֲבוּדָה דְּאִיהִי עֲבוּדָה זָרָה לִיהּ וְהַכְּבֹד כּוּעֵס. וְהָא  
 אִוְקְמוּהָ כָּל הַכּוּעֵס כְּאֵלוּ עוּבֵד עֲבוּדָה זָרָה דָּא אִיהוּ  
 וַיֵּצֵא. עַל הָאָדָם דָּא שְׁפִיכוּת דְּמִים כְּמָא דְּאֵת אָמַר,  
 (בראשית ט) בְּאָדָם דְּמוֹ יִשְׁפָּךְ. וְדָא מְרָה חֲרַבָּא דְּמִלְּאךְ הַמּוֹת  
 כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (משלי ה) וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה כְּלַעֲנָה חֲדָה כְּחֲרַב  
 פִּיּוֹת. לְאָמַר דָּא גְלוּי עֲרִיּוֹת וְדָא טְחוּל עֲלִיהּ אֶתְמַר (משלי  
 ל) אֶכְלָה וּמִחֲתָהּ פִּיהָ וְגו' דְּטְחוּל לִית לִיהּ פּוּמָא וְעֶרְקִין  
 וְאֶתְשַׁקִּיא מִעֲכִירוּ דְּדָמָא אוּכְמָא דְּכָבֵד וְלָא אֶשְׁכַּחְנָא  
 לִיהּ פּוּמָא. וְדָא אִיהוּ אֶכְלָה וּמִחֲתָהּ פִּיהָ וְגו'. כָּל שׁוּפְכֵי  
 דְּמִים מִמְרָה אַנּוּן. דְּעֶרְקִין דְּדָמָא דְּלִבָּא מִיַּד דְּחֻזָּאן מְרָה  
 כְּלָהוֹן בְּרַחֲמֵין קְדָמָה.

וְעָרִיין פֿלֵהוּ אַתְּכֶסֶיין בְּחִשׁוּכָא בְּדָם אוּכְמָא דְטָחול.  
 מֵאן דְּעֵבֵר עַל שְׂפִיכַת דְּמָא וְעִבּוּדָה זָרָה וְגִלּוּי  
 עָרִיות גְּלִיָּא נִשְׁמַתִּיה בְּכָבֵד מָרָה טָחול וְדִיַּינִין לִיה  
 בְּגִיְהָנָם וְתִלַּת מִמֶּנּוּן עַלִּיָּהוּ מִשְׁחִית אַף וְחִימָה. ט"ו עָרִיין  
 אַנּוּן פְּחֻשְׁבֵּן י"ה. וְשִׁית אַחֲרָנִין פְּחֻשְׁבֵּן ו'. קָדָם דְּגָלוּ  
 יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא וְשְׂכִינְתָא עִמָּהוּן. מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא  
 לְיִשְׂרָאֵל (ויקרא יח) עָרוֹת אִמָּךְ לֹא תִגְלֶה. וְדָא גְּלוּתָא אִיהוּ  
 גְּלוּי עָרוֹתָה דְּשְׂכִינְתָא הֵדָא הוּא דְכָתִיב, (ישעיה ב)  
 וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם. וְעַל גְּלוּי עָרִיות גָּלוּ יִשְׂרָאֵל  
 וְשְׂכִינְתָא בְּגִלוּתָא. וְדָא אִיהִי עָרוֹה דְּשְׂכִינְתָא. וְהִיא  
 עָרוֹה אִיהִי לִילִית אִמָּא דְּעָרְב רַב. וְעָרְב רַב אַנּוּן עָרִיות  
 דִּילָהּ וְעָרִיות דִּישְׂרָאֵל דְּלַעֲיִלָּא דְּעַלִּיהּ אִתְּמַר (ויקרא יח)  
 עָרוֹת אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה.

וְאַנּוּן אִפְרִישִׁין בֵּין ה' ה' דְּלֹא אִתְּקָרִיב ו' בֵּינֵייהוּ הֵדָא  
 הוּא דְכָתִיב, (אחרי מות ע"ד) עָרוֹת אִשָּׁה וּבִתָּהּ לֹא  
 תִגְלֶה. וְאַנּוּן שְׂכִינְתָא עֲלָאָה וְתַתָּאָה. דְּבּוּזְמָנָא דְּעָרְב רַב  
 דְּאַנּוּן (ס"ג נג"ע ר"ע) נְפִילִים גְּבוּרִים עֲמִלְקִים רְפָאִים  
 עֲנָקִים בֵּין ה' ה', לִית רְשׁוֹ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקַרְבָּא  
 בֵּינֵייהוּ. וְרִזָּא דְּמִלָּה (ישעיה יט) וְנִהַר יַחֲרַב וַיִּבֶשׂ יַחֲרַב בְּה'  
 עֲלָאָה וַיִּבֶשׂ בְּה' תַתָּאָה. בְּגִין דְּלֹא יִתְּפָרְנְסוּן עָרְב רַב מִן  
 ו' דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים. וּבְגִין דָּא לִית קָרִיבוּ לוֹ בֵּין ה' ה'  
 בּוּזְמָנָא דְּעָרְב רַב בֵּינֵייהוּ.



וְלִית רְשׁוֹ לְאֵת י' לְקָרְבָּא בְּה' תְּנַיִינָא הֲדָא הוּא דְכְּתִיב  
 עֲרוֹת כַּלְתָּךְ לֹא תַגְלֶה. וְאֲנוּן אֲפָרִישׁוּ בֵּין ו' לְה'  
 עֲלָאָה הֲדָא הוּא דְכְּתִיב עֲרוֹת אִשְׁת אָבִיךָ לֹא תַגְלֶה. דִּי  
 אִיהוּ אָב. ה' אָם. ו' בֵּן. ה' בֵּת. וּבְגִין דָּא מְנִי לְגַבִּיָּה ה'  
 עֲלָאָה. עֲרוֹת אִשְׁת אָבִיךָ לֹא תַגְלֶה. עֲרוֹת אַחוּתְךָ בֵּת  
 אָבִיךָ דָּא ה' תַּתָּאָה. אֵת בֵּת בְּנָה וְאֵת בֵּת בְּתָה אֲנוּן ה"א  
 ה"א דְאֲנוּן תּוֹלְדִין דְּה'. עֲרוֹת אַחֵי אָבִיךָ דָּא יו"ד דְאִיהוּ  
 תּוֹלְדָה דְאֵת י' וְאִיהוּ אַח לְוָא"ו.

סוּף סוּף בְּזִמְנָא דְעֵרְב רַב מְעוֹרְבִין בְּיִשְׂרָאֵל לִית קְרִיבו  
 וְיַחוּדָא בְּאַתְוּוֹן שֵׁם יְדו"ד, וּמִיַּד דִּיתְמַחוּן מְעֻלְמָא  
 אֲתַמַּר בְּאַתְוּוֹן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (זכריה ד) בַּיּוֹם הַהוּא  
 יִהְיֶה יְדו"ד אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. וּבְגִין דָּא אָדָם דְאֲנוּן  
 יִשְׂרָאֵל אֵית לוֹן יַחוּדָא בְּאוֹרֵייתָא דְאֲתַמַּר בְּה' (משלי ג) עֵץ  
 חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ. וְאִיהִי מְטְרוֹנִיתָא מְלָכוּת.  
 דְּמִסְטְרָהָא אֲתַקְרִיאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. וּבְגִין דָּא אָמַר  
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא טוֹב הֵיּוֹת הָאָדָם לְבִדּוֹ אַעֲשֶׂה לוֹ  
 עֶזֶר כְּנִגְדּוֹ דָּא מְשֻׁנָּה אֲתַתָּא דְהַהוּא נַעַר וְאִיהוּ (נ"א וְאִיְהִי)  
 שְׂפַחַה דְשְׂכִינְתָא. וְאִי זָכוּ יִשְׂרָאֵל אִיהִי עֶזֶר לוֹן בְּגָלוּתָא  
 מִסְטְרָא דְהַתֵּר טְהוֹר כְּשׁוֹר. וְאִי לָאו אִיהִי כְּנִגְדּוֹ מִסְטְרָא  
 דְטָמָא פְּסוּל אָסוּר. טְהוֹר הַתֵּר כְּשׁוֹר אִיהוּ יֵצֵר הַטּוֹב.  
 פְּסוּל טָמָא אָסוּר אִיהוּ יֵצֵר הָרָע.

וְאֶתְתָּא דְאִית לָהּ דַּם טוּהַר וְדַם גְּדָה מִסְטָרָא דְמִשְׁנָה  
 אִיהִי שְׂוִיא לִיָּה וְלֹאֵו אִיהִי בֵּת זִוְגִיָּה יְחֻדָּא  
 דִּילִיָּה. דְּלִית יְחֻדָּא עַד דְּעַרְב רַב יִתְמַחֵן מִעֲלָמָא. וּבְגִין  
 דָּא (לעיל כו ע"ב) אֶתְקַבֵּר מִשָּׁה לְבַר מֵאֲרַעָא קִדִּישָׁא.  
 וּקְבוּרָתָא דִּילִיָּה מִשְׁנָה אִיהִי וְלֹא יַדַּע גְּבַר יֵת קְבוּרָתִיהָ  
 עַד יוֹמָא הַדִּין. קְבוּרָתָא דִּילִיָּה מִשְׁנָה דְשִׁלְטָא עַל  
 מִטְרוֹנִיתָא דְאִיהִי קַבְלָה לְמִשָּׁה. וּמִלְכָּא וּמִטְרוֹנִיתָא (דף כח  
 ע"א) מִתְפָּרְשָׁא מִבְּעֻלָּהּ. בְּגִין דָּא (משלי ל) תַּחַת שְׁלֹשׁ רַגְזָה  
 אֲרֶץ וְכוּ' תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ הָא אִיהוּ עֶבְדָּא יְדִיעָא.  
 וְשִׁפְחָה דָּא מִשְׁנָה. וְנִבֵּל כִּי יִשְׁבַּע לָחֶם דָּא עַרְב רַב, עִם  
 נִבֵּל וְלֹא חֲכָם.

עוֹד פִּתַּח וְאָמַר. וַיֵּצֵר ה' אֱלֹהִים מִן הָאָדָמָה כָּל חַיַּת  
 הַשָּׂדֶה וְכָל עוֹף הַשָּׁמַיִם. וּוִי לְעֵלְמָא דְאַנוּן אֲטִימִין  
 לְבָא וּסְתִימִין עֵינִין דְּלֹא מִסְתַּכְּלִין בְּרִזֵּי דְאֹרִייתָא וְלֹא  
 יַדְעִין. דְּוֹדָאֵי חַיַּת הַשָּׂדֶה וְעוֹף הַשָּׁמַיִם אַנוּן עִמֵּי הָאָרֶץ.  
 וְאַפִּילוּ בְּאֵלִין דְּאַנוּן נִפְשׁ חַיָּה לָא אֲשַׁתְּכַח עוֹר בְּהוֹן  
 לְשִׁכְנִיתָא בְּגָלוּתָא וְלֹא לְמִשָּׁה דְאִיהוּ עִמָּה. דְּבִכָּל  
 (בגלותא) זְמַנָּא דְגָלַת שְׁכִינְתָּא לָא זִו מְנָה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְהָא מֵאֵן יִהִיב עוֹבְדָא דְאָדָם בִּישְׂרָאֵל  
 וּבְמִשָּׁה. אָמַר לִיָּה בְּרִי וְאַנְתָּ אֲמַרְתָּ הֲכִי וְכִי לָא  
 אוֹלִיפַת (ישעיהו מו) מְגִיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית. אָמַר לִיָּה הֲכִי

הוּא וְדָאִי. וּבְגִין דָּא מִשֶׁה לָּא מִית וְאָדָם אֶתְקָרִי אִיהוּ.  
 וּבְגִינִיה אֶתְמַר בְּגִלוּתָא בְּתֵרָאָה וְלֵאדָם לֹא מִצָּא עֵזֶר  
 אֱלֹא כְּלָהוּ כְּנַגְדּוֹ. וְכֵן עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא אֶתְמַר בֵּיה  
 וְלֵאדָם לֹא מִצָּא עֵזֶר דְּאִפִּיק שְׂכִינְתֵיה מִן גְּלוּתָא הֵדָא  
 הוּא דְכָתִיב (שְׁמוֹת ב) וַיִּפֶן כָּה וְכֹה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ. וּמִשֶׁה  
 אִיהוּ בְּדִיוֹקְנִיה מִמֶּשׁ דְּאֶתְמַר בֵּיה לֹא מִצָּא עֵזֶר כְּנַגְדּוֹ.  
 בַּהֲהוּא זְמָנָא וַיִּפֹּל יְיָ אֱלֹהִים תְּרִדְמָה עַל הָאָדָם. יי  
 אֱלֹהִים אָבָא וְאִמָּא. תְּרִדְמָה דָּא גְּלוּתָא דְאֶתְמַר  
 בֵּיה (בְּרֵאשִׁית טו) וְתִרְדְּמָה נִפְלָה עַל אֲבָרָם. אֲרָמִי לִיה עַל  
 מִשֶׁה וַיִּישָׁן. לִית שִׁינָה אֱלֹא גְלוּתָא. וַיִּקַּח אַחַת  
 מִצִּלְעוֹתָיו. מִצִּלְעוֹתָיו דְמָאן. אֱלֹא מֵאֲלִין עוֹלָמִין  
 דְּמִטְרוֹנִיתָא נְטִלוּ אָבָא וְאִמָּא חַד מִנֵּיהוּ וְאִיהוּ סִטְרָא  
 חוּרָא. יָפָה כְּלָבְנָה. וַיִּסְגֹּר בְּשָׂר תַּחְתָּנָה, דָּא בְּשָׂר  
 דְּאֶתְמַר בֵּיה בְּשָׁגָם הוּא בְּשָׂר בְּשָׂר דְּמִשֶׁה סוּמְקָא. וְעַלִּיה  
 אֶתְמַר פְּנֵי מִשֶׁה כְּפָנֵי חַמָּה. וּבְגִין דָּא (שִׁיר הַשִּׁירִים ו) יָפָה  
 כְּלָבְנָה בְּרָה כְּחַמָּה.

דְּבַר אַחַר וַיִּסְגֹּר בְּשָׂר בְּעָאן לֵאגְנָא בַּה עַלִּיה הֵדָא הוּא  
 דְכָתִיב וַיִּסְגֹּר ה' בְּעֵדוֹ. דְּבַר אַחַר וַיִּסְגֹּר כְּמָא דְאֶתְ  
 אִמֶּר, (לֹא ע"א) (שְׁמוֹת כח) לְעוֹמֵת הַמְּסַגֶּרֶת, מְסַגֶּרֶת מִתְקִימָת,  
 דְּבַה מִטְרוֹנִיתָא (יחזקאל מו) יְהִיָּה סְגוּר שִׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה:  
 וַיִּבֶן יְיָ אֱלֹהִים אֶת הַצִּלְעַ, הַכָּא (תצא רפ ע"ב) אֶתְרִמִּיז רִזָּא

דִּיבּוּם דְּאָמְרוּ בֵּיהּ פִּיּוֹן שְׁלֵא בְּנָה שׁוּב לֹא יִבְנֶה, הִדָּא  
 הוּא דְכְּתִיב, (דברים סד) אֲשֶׁר לֹא יִבְנֶה אֶת בַּיִת אָחִיו. אֲבָל  
 לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲתָמַר בֵּיהּ וַיִּבֶן יי אֱלֹהִים אֲבָא  
 וְאֲמָא בְּנֵי לָהּ לְגַבֵּיהּ הִדָּא הוּא דְכְּתִיב בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם ה'.  
 ו' דְּאִיהוּ בֶן י"ה אֲבָא וְאֲמָא. עֲלִייהוּ אֲתָמַר וַיִּבֶן יי  
 אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלֶע. אֲשֶׁר לָקַח מִן הָאָדָם דָּא עֲמוּדָא  
 דְּאֲמָצְעִיתָא. וַיְבִיאָהּ אֶל הָאָדָם אֵייתִי לִיָּהּ לְגַבֵּי צֵלֶע  
 דְּנָטִיל מִן ה' עוֹלִימָא דִּילָהּ.

וְעֵלָה אֲתָמַר (זכריה ב) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נָאִם יי חוֹמַת אֵשׁ  
 סָבִיב. וּבְגִין דָּא בְּטוּרָא דָּא אֲתַבְּנִי בֵּי מְקוּדְשָׁא.  
 עַל יְדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהֵא קִימָא (מ"י דף קי"ט) לְדָרֵי  
 דְרִין. וְעֵלִיָּהּ אֲתָמַר (חגי ב) גָּדוֹל יִהְיֶה כְבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה  
 הָאֲחֵרוֹן מִן הָרִאשׁוֹן. דְּקַדְמָאָה אֲתַבְּנִי עַל יְדָא דְבַר נֶשׁ  
 וְהָאֵי עַל יְדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּבְגִין דָּא (תהלים קכז) אִם  
 ה' לֹא יִבְנֶה בַּיִת שׁוּא עֲמְלוּ בּוֹנֵיו בּוּ.

וְכֵן אֲתָמַר בְּמִשָּׁה וַיִּבֶן ה' אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלֶע. כְּמָא דְאֲתָ  
 אָמַר, (שמות כו) וּלְצֵלֶע הַמְּשָׁכָן הַשְּׁנִית. צֵלֶע וְהָאֵי  
 מְסֻטָּרָא דְחֶסֶד חוּר מִתַּמָּן אֲתַקְרִיאַת סִיְהָרָא. וַיִּסְגֹר בְּשָׂר  
 תַּחְתָּנָה (תיקון כ"א וכו' ע"ב) בְּשָׂר דְּאִיהוּ סוּמְק מְסֻטָּרָא דְגְבוּרָה  
 וְאֲתַכְּלִיל בְּתַרוּוִיָּהּ. בְּהֵוָא זְמַנָּא (שיר השירים ב) שְׁמָא לּוּ  
 תַּחַת לְרֵאשֵׁי וַיְמִינוּ תַּחְבִּקְנִי.

זֹאת הַפֶּעַם עֵצִים מֵעֲצָמַי וּבֶשֶׁר מִבְּשָׂרִי דָא שְׂכִינְתָא  
 נַעֲרָה הַמְּאֹרְסָה לְגַבִּי עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא אֲתָמַר  
 בַּה זֹאת הַפֶּעַם וְגו' אֲנָא יְדַעְנָא דְאִיְהִי עֵצִים מֵעֲצָמַי  
 וּבֶשֶׁר מִבְּשָׂרִי. לְזֹאת וּדְאִי יִקְרָא אִשָּׁה מְסֻטְרָא עֲלָאָה  
 דְאִיְהִי אִמָּ"א. כִּי מֵאִישׁ לָקַחְתָּה זֹאת, מְסֻטְרָא דְאִבָּ"א  
 דְאִיְהוּ י'. וְכֵן מֹשֶׁה בְּדִיוֹקְנָא דִּילִיָּה לְתַתָּא.

בַּהֲהוּא זְמַנָּא יִזְכּוּ יִשְׂרָאֵל כָּל חַד וְחַד לְבַת זִוְגִיָּה. וְדָא  
 אִיְהוּ דְכְּתִיב, <sup>(יחזקאל לו)</sup> וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ  
 חֲדָשָׁה אֶתֶן בְּקִרְבְּכֶם וּכְתִיב, <sup>(יואל א)</sup> וְנִבְאוּ בְּנֵיכֶם  
 וּבְנוֹתֵיכֶם וְגו' וְאֵלִין <sup>(דף כז ע"ב)</sup> אֲנִינִן נִשְׁמַתִּין חֲדַתִּין  
 דְעַתִּידִין לְמַהוּי עַל יִשְׂרָאֵל. כְּמָה דְאִוְקְמוּהָ אִין בֶּן דְדוּד  
 בָּא עַד שֵׁיכְלוּ כָּל נִשְׁמוֹת שְׁבַגּוּף וְאִז הַחֲדָשׁוֹת יִבּוֹאוּ.  
 בַּהֲהוּא זְמַנָּא מִתְעַבְרִין עֲרַב רַב מֵעֲלָמָא, וְאֲתָמַר  
 בִּישְׂרָאֵל וּבְמֹשֶׁה כָּל חַד בְּבַת זִוְגִיָּהוּ וַיְהִי  
 שְׁנֵיָהֶם עֲרוּמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבוּשְׁשׁוּ. דְאֲתַעְבַּר  
 עָרוּה מֵעֲלָמָא דְאֵלִין אֲנִינִן דְגָרְמוּ גְלוּתָא, עֲרַב רַב וּדְאִי.  
 וְעַלִּיָּהוּ אֲתָמַר. וְהִנְחֵשׁ הָיוּ עָרוּם מִכָּל חֵית הַשָּׂדֶה וְגו'  
 עָרוּם לָרַע מִכָּל חֵיוֹן דְאִוְמִין דְעֲלָמָא עוֹבְדֵי  
 כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת. וְאֲנִינִן בְּנוֹי דְנִחְשׁ הַקְּדָמוֹנִי דְפַתִּי לְחֹהָה.  
 וְעֲרַב רַב וּדְאִי אֲנִינִן הָיוּ זִוְהָמָא דְאִטִּיל נְחֵשׁ בְּחֹהָה.  
 וּמֵהָהִיא זִוְהָמָא נָפַק קִינִן וְקָטַל לְהַבֵּל רוּעָה צֹאן דְאֲתָמַר

בֵּיהּ בְּשִׁגָּם הוּא בְּשָׂר בְּשִׁגָּם זֶה הֶבֶל. בְּשִׁגָּם וַדַּאי אִיהוּ  
 מִשָּׁה וְקָטִיל לִיָּהּ וְאִיהוּ הָוָה בְּרָא בּוֹכְרָא דְאָדָם.  
 וְעַם כָּל דָּא מִשָּׁה בְּגִין לְכִסְפָּא עַל עַרְיִיתָא דְאֲבוּהֵי נָטַל  
 בַּת יִתְרוֹ דְאֶתְמַר בֵּיהּ (שׁוֹפְטִים א) וּבְנֵי קֵינִי חוֹתֵן  
 מִשָּׁה, וְהָא אוּקְמוּהּ אֲמַאי אֶתְקַרֵי קֵינִי שְׁנַפְרַד מְקִין.  
 כְּמָא דְאֵת אָמַר, (שׁוֹפְטִים ד) וְחֵבֵר הַקֵּינִי נִפְרַד מְקִין. וּלְבַתָּר  
 בְּעָא לְאֶהְדְרָא עֵרֵב רַב בְּתִיּוּבְתָא לְכִסְפָּא עַרְיִיתָא  
 דְאֲבוּהֵי. דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִחֻשְׁבָּה טוֹבָה מְצַרְפָּה  
 לְמַעֲשָׂה, וְאָמַר לִיָּהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְגֻזְעָא בִישָׂא  
 אֲנוּן, תְּסַתְמַר מִנֵּיָּהּ. אֲלִין אֲנוּן חוֹבָה דְאָדָם דְאָמַר לִיָּהּ  
 וּמֵעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ. אֲלִין אֲנוּן חוֹבָה  
 דְּמִשָּׁה וַיִּשְׂרָאֵל.

וּבְגִינֵיָּהּ גָּלוּ יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא וְאֶתְתַּרְכוּ מִתַּמָּן הֵדָא  
 הוּא דְכְּתִיב וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם. וְאָדָם יִשְׂרָאֵל  
 וַדַּאי. וּמִשָּׁה בְּגִינֵיָּהּ אֶתְתַּרְךָ מֵאֲתַרִּיהּ וְלֹא זָכָה לְמִיעַל  
 בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. דְּבְגִינֵיָּהּ עֵבֵר מֵאָמַר דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ  
 הוּא וְחַב בְּסַלְע דְּמַחָא בֵּיהּ דְּלֹא אָמַר לִיָּהּ אֱלֹא (בְּמַדְבַּר כ)  
 וְדַבְּרָתָם אֶל הַסַּלְע וְאֲנוּן גְּרָמוּ. וְעַם כָּל דָּא מִחֻשְׁבָּה  
 טוֹבָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצַרְפָּה לְמַעֲשָׂה דְאִיהוּ לָא קָבִיל  
 לוֹן וַיְהִיב בְּהוֹן אוֹת בְּרִית אֱלֹא לְכִסְפָּא עַרְיִיתָא דְאֲבוּהֵי.  
 וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אָמַר לִיָּהּ (בְּמַדְבַּר יד) וְאַעֲשֵׂה אוֹתְךָ לְגוֹי

גְּדוֹל וְעָצוֹם מִמֶּנּוּ. וּבְגִינֵייהוּ אָמַר (שמות לב) מִי אֲשֶׁר חָטָא  
 לִי אֶמְחֶנּוּ מִסִּפְרֵי, דְּאֲנֹן מִזְרְעָא דְעַמְלָק דְּאִתְמַר בֵּיה  
 (דברים כד) תִּמְחָה אֶת זֶכֶר עַמְלָק וְאֲנֹן גְּרָמָא לְתַבְרָא תִרִין  
 לוּחִין דְּאוּרֵייתָא. וּמִיֵּד.

וּתְפַקְחָנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ יִשְׂרָאֵל כִּי עֲרוּמִים הֵם  
 בְּטוֹנָא דְּמִצְרַיִם דִּהוּי בְּלָא אוּרֵייתָא וְאִתְמַר  
 בְּהוּ (יחזקאל טז) וְאֵת עָרוֹם וְעָרְיָה. וְאִיּוֹב בְּגִין דָּא אָמַר ב'  
 זְמַנֵּי (איוב א) עָרוֹם יֵצְאֵתִי מִבֶּטֶן אִמִּי וְעָרוֹם אָשׁוּב שָׁמָּה.  
 מַה דִּהוּי מִשָּׁה אֶתְהַפֵּךְ לְעָרֵב רַב לְשִׁמְ"ה וּלְשְׁנֵינָה.  
 אָשׁוּב שָׁמָּה הֲכָא רְמִיז דְּעֵתִיד לְאִתְחַזְרָא בִּינֵייהוּ  
 בְּגִלוּתָא בְּתַרְאָה וְאִזִּיל בִּינֵייהוּ לְשִׁמְ"ה וְאִיהוּ אָמַר (איוב  
 א) ה' גָּתַן וְה' לָקַח יְהִי שֵׁם ה' מְבוֹרָךְ.

וּבְזִמְנָא דְּאִתְבְּרוּ תִרִין לוּחִין דְּאוּרֵייתָא. וְאוּרֵייתָא דְּעַל  
 פֶּה אִתְמַר בְּהוֹן וַיִּתְּפְרוּ עָלֶיהָ תְּאֵנָה. אִתְכַּסּוּ  
 בְּכַמָּה קְלִיפִין מִעָרֵב רַב בְּגִין כִּי עֲרוּמִים הֵם דְּלֹא יִתְגַּלִּי  
 עָרִיתֵיהוּ. וְכִסּוּיָא דִּילְהוֹן כְּנַפֵּי צִיצִית וְרִצּוּעִין דְּתַפְלִין.  
 עָלֵיהוּ אִתְמַר. וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת  
 עוֹר וַיִּלְבִּישֵׁם. אֲבָל לְגַבֵּי צִיצִיּוֹת וַיִּתְּפְרוּ עָלֶיהָ תְּאֵנָה.  
 וַיַּעַשׂוּ לָהֶם חֲגוּרוֹת דָּא אִיהוּ (תהלים מוה) חֲגוּר חֲרָבָךְ עַל יַרְךָ  
 גְּבוּר. וְדָא קְרִיאַת שְׁמַע דְּאִתְמַר בֵּיה (תהלים קמט) רוּמָמוֹת  
 אֵל בְּגְרוֹנָם וְגו'. דָּא הוּא וַיַּעַשׂוּ לָהֶם חֲגוּרוֹת:

וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל ה' אֱלֹהִים וְגו' כַּד קָרִיבוּ לְטוֹרָא  
דְּסִינֵי. הֵדָא הוּא דְכְתִיב (דברים ד) הִשְׁמַע עִם קוֹל

אֱלֹהִים מִדְּבַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ וְגו' וְעַרְב רַב מִיתּוּ. וְאַנּוּן הוּוּ  
דְאָמְרוּ לְמֹשֶׁה (שמות כ) וְאֵל יִדְבַר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן נָמוֹת  
וְאִשְׁכְּחוּ אוֹרֵייתָא. וְאַלִּין אַנּוּן עִמִּי הָאָרֶץ דְאִתְמַר בְּהוּן  
(דברים כז) אַרְוֹר שׁוֹכֵב עִם כָּל בְּהֵמָה בְּגִין דְאַנּוּן מִסְטָרָא  
דִּהְהוּא חֵוִיא דְאִתְמַר בֵּיה אַרְוֹר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה.

וְהָא כַּמָּה עַרְבוּבִין אַנּוּן בִּישִׁין בְּעִירָן וְחִיוּן. אַבְל אִית  
עַרְבוּבִיא מִסְטָרָא דְנַחֲשׁ. וְאִית עַרְבוּבִיא מִסְטָרָא  
דְאֹמִי עוֹבְדֵי פּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת דְדָמוּ לְחִיוּן וּבְעִירָן  
דְחַקְלָא. וְאִית עַרְבוּבִיא מִסְטָרָא דְמִזִּיקִין דְנִשְׁמַתָּן (דף כט  
ע"ב) דְחִיִּיבִיא אַנּוּן מִזִּיקִין דְעֵלְמָא מִמֶּשׁ. וְאִית עַרְבוּבִיא  
דְשִׁדִּים וְרוּחִין וְלִילִין וְכֹלָא מְעוֹרְבִין בִּישְׂרָאֵל. וְלֹא אִית  
בְּכֹלְהוּ לְטִיִּיא כְּעֵמְלֵק דְאִיהוּ חֵוִיא בִּישָׂא אֵל אַחַר. אִיהוּ  
גְלוּי לְכָל עָרִיין דְעֵלְמָא רוּצַח אִיהוּ וּבֵת זוּגִיָּה סַם מוֹת  
עֲבוּדָה זָרָה. וְכֹלָא סַמָּא"ל. וְאִית סַמָּא"ל וְאִית סַמָּא"ל,  
וְלֹאוּ כְּלָהוּ שׁוּיִין. אַבְל הֵהוּא סְטָרָא דְחֵוִיא אִיהוּ לְטִיִּיא  
עַל כֹּלָא.

וַיִּקְרָא יי אֱלֹהִים אֵל הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָּה. הֵכָא רְמִיז  
לִיה דְעֵתִיד לְחַרְבָּא בִּי מִקְדָּשָׁא וּלְמַבְכֵי בַּה  
אֵיכָה. הֵדָא הוּא דְכְתִיב, (איכה א) אֵיכָה יֹשְׁבֵה בְּדָד א"י



כ"ה. וּלְזִמְנָא דְאֵתִי עֵתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַעֲרָא כָּל  
זַיְנִין בִּישׁוּן מַעְלָמָא כְּדַכְתִּיב, (ישעיהו סד) בְּלַע הַמּוֹת לְנֶצַח.  
כְּדִין תָּב כְּלָא לְאַתְרֵיהּ כְּדַכְתִּיב, (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה  
יְיָ אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד:

## בְּרֵאשִׁית

תְּנִינָן כָּל שְׁלֵמָה דְאֵתְמַר בְּשִׁיר הַשִּׁירִים בְּמִלְכָּא  
דְּשְׁלָמָא דִּילֵיהּ. בְּמִלְךְ (ס"א בְּנוֹקְבֵי מִלְכָּא) סִתָּם  
בְּנוֹקְבָא. מְלָה (נ"א מְלָךְ) תַּתְּאָה בְּעֵלְאָה. וְרוּז דְּמְלָה דִּירְתָא  
תַּתְּאָה לְעֵלְאָה תְּרוּוּיֵיהּ כְּחַד. וְהֵינּוּ בֵּי"ת דְּכְתִיב, (האזינו  
רצא א) (משלי סד) בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית. וְכְתִיב (שיר השירים ג) אֶפְרַיִן  
עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֵמָה מֵעֵצֵי הַלְּבָנוֹן. אֶפְרַיִן דָּא תְּקוּנָא  
דְּעֵלְמָא תַּתְּאָה מַעְלָמָא עֵלְאָה.

דְּעַד לָא בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵלְמָא הוּוּה סִתָּים  
שְׁמִיָּה בֵּיהּ וְלָא (נ"א הוּוּה) הוּא שְׁמִיָּה סִתָּים בְּגוּיָה חַד  
וְלָא קִיַּימָא מְלָה (וְהוּא הוּוּה בְּלַחֲדוּי) עַד דְּסִלִּיק בְּרַעוּתָא (דְּמַחֲשָׁבָה  
לְקִיַּימָא כְּלָא בְּמִטּוֹן דְּסְמִיטְרָא) לְמַבְרֵי עֵלְמָא וְהוּוּה רְשִׁים וּבְנֵי וְלָא  
קִיַּימָא, עַד דְּאֵתְעֵטַף בְּעֵטוּפָא חַד דְּזִיְהֵרָא (עֵלְאָה דְּמַחֲשָׁבָה)  
וּבְרָא עֵלְמָא (נ"א יְמִינָא דְּעֵלְמָא קְדָמָה) (נ"א שְׁמַיִם). וְאֶפִּיק (אֵילָנִין)  
אַרְזִין עֵלְאִין רַבְרַבִּין מֵהוּוּא נְהוּרָא (נ"א וְזִינָא רַבָּא) זִיְהֵרָא  
עֵלְאָה (נ"א חַד דְּזוּהַר יְמִינָא עֵלְאָה), וְשׁוּי רְתִיכוּ עַל תְּרִין וְעֵשְׂרִין  
אַתּוּן רְשִׁימִין אַתְּגְלִיפוּ בְּעֵשֶׂר אַמִּירָן וְאַתְיִישְׁבוּ. הַדָּא

הוא דְּכָתִיב מֵעֵצֵי הַלְּבָנוֹן. וְכָתִיב, (ויצא קסב ב) (תהלים קד) אֲרָזִי

לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע (דָּהָא מֵאֲלִין עֲבִיד נְהוּא אֶפְרַיִם).

עֲשֵׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה, לוֹ לְגִרְמִיָּה, לוֹ לְתַקּוּנִיָּה, לוֹ  
לְאַחֲזָאָה יִקְרָא עֲלָאָה. לוֹ לְאוֹדְעָא דְאִיהוּ חַד

וְשִׁמְיָהּ חַד כְּמָה דְאֵת אֲמַר, (זכריה יד) (יְהִיָּה יְהוּ"ה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד וְכָתִיב)

(תהלים פג) וַיִּדְעוּ כִּי אֵתָּה שְׁמֶךָ יְיָ לְבַדְּךָ.

בְּמָטוֹן דְּקִלְפוֹי. קִסְטוּרִין יִדְיָעָא. נָטִיף לְסִטְרָא דָּא  
לְעֵילָא. נָטִיף לְיִמִּינָא. סִטָּא לְשִׁמְאֵלָא. נְחִית

לְתַתָּא. וְכֵן לְאַרְבַּע זְוִיִּין. מַלְכוֹ אֶתְפָּרֵשׁ לְעֵילָא וְתַתָּא  
וְלְאַרְבַּע זְוִיִּין לְמַהוּי חַד. נִהְרָא עֲלָאָה נְחִית לְתַתָּא.

וְעֲבִיד לִיָּה יִמָּא רַבָּא. כְּמָה דְאֵת אֲמַר, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים  
הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינְנוּ מָלֵא. דֵּהָא הוּא כְּפִיֵּשׁ כְּלָא

וְשָׂאִיב לִיָּה בְּגוּיָה. כְּמָא דְאֵת אֲמַר (שיר השירים ב) אֲנִי  
חֲבֻצֶלֶת הַשָּׂרוֹן שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים. וְאִין שָׂרוֹן אֵלָא אֲתָר

יִמָּא רַבָּא דְשָׂאִיב כָּל מִימִין דְּעֵלְמָא דְאֶפִּיק וְשָׂאִיב וְנִהִיר  
(וְעֵאלִין בֵּינָה. בְּגִינֵי פֶר דָּא אֶפִּיק וְדָא שָׂאִיב, נְהִיר) דָּא בְּדָא בְּאוֹרְחִין יִדְיָעֵן

(נְחָלֵיָּא כְּפִין עֲלוּיָהוּ). וְכִדְיִן עֲלִיָּהוּ כְּתִיב, (משלי כד) בְּחֻכְמָה יִבְנֶה  
בֵּית. וְעַל דָּא בֵּית בְּרֵאשִׁית. (נ"א וְעַל דָּא בֵּית דְּעֵלְמָא מֶלֶךְ סִתָּם) (בֵּית

עֲלָאָה אֶתְבְּנֵי בְּחֻכְמָה. וְכֵן תַּתָּאָה אוֹף הָכִי). אֲבַל בֵּיתָא עֲלָאָה רַבְרַבָּא  
יִשׁוּבָא דְעֵלְמָא. מֶלֶךְ סִתָּם בֵּיתָא תַתָּאָה.

(תהלים ג) וְהַמֶּלֶךְ יִשְׁמַח בְּאֱלֹהִים, (פד אֶתְעַר גְּבוּרָה) עֲלָאָה

לְאַחַדָּא בֵּיהּ תַּחֲוֹת רִישֵׁיהּ וּלְקֶרְבָּא לִיהּ בְּחֻדָּה לְמַהוּי  
 כְּלָא חַד. וְהַמְלִךְ יִשְׁמַח בְּאַלְהִים חֻדּוֹ נְהוּרָא דְאַפִּיק (נ"א  
 בְּנְהוּרָא) (דְּנְהוּרָא) דְּנַפִּיק בְּחַד שְׁבִילָא טָמִיר וְגַנְיָו וְעֵייל בֵּיהּ  
 (ב/ תריז) דְּאַנּוּן חַד וְעַל דָּא עֲלָמָא אֲשַׁתְּכַלֵּל בְּקִיּוּמָא  
 שְׁלִים.

וְהַמְלִךְ יִשְׁמַח בְּאַלְהִים עֲלָמָא (נ"א בְּדָרָא עֲלָאָה) תַּתָּאָה חַדִּי  
 בְּעֲלָמָא עֲלָאָה (נ"א סְתִימָא הַהוּא דְשֻׁדְר) עֲמִיקָא (חֻדּוֹ דְגַנְיָד  
 וְנַפִּיק בְּאֵן אֲתֵר חֻדִּי. בְּאַלְהִים. בֵּיהּ חֻדִּי. בֵּיהּ שֻׁדְר) חַיִּים לְכֻלָּא. חַיִּי מִלְכָּא  
 אֶקְרוּן. דָּא עֶקְרָא (דף כט ע"ב) דְּבֵיתָא. בֵּיתָא דָּא בְּנֵי בֵּיתָא  
 דְּעֲלָמָא. וּבְנֵי עֲלָמָא. וְדָא הוּא בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים ב'  
 רֵאשִׁית. רֵאשִׁית חֲכָמָה כַּד כְּנִישׁ כְּלָא לְגִוּיָהּ וְאֲתַעְבִּיד  
 יִמָּא רַבָּא לְשֶׁאבָּא כְּלָא.

יִמָּא דְקָאפוּ מִימּוּי. שְׂאִיב כָּל מִימִין דְּעֲלָמָא. וּכְנִישׁ לּוֹן  
 לְגִוּיָהּ. וּמִיין אֲזֻלִין וְשֶׁאטִין וְאֲשַׁתְּאבֵן בֵּיהּ. וְדָא  
 נַפִּיק מִגּוֹ עֲלָאָה. וְסִימְנִיהּ דְרֻזָּא דָּא (אִיּוּב לַח) מִבְּטָן מִי יִצָּא  
 הַקְּרַח דְּמִימּוּי גְּלִידִין בֵּיהּ לְשֶׁאבָּא אַחַרְנִין.

הַאִי קְרַח (לְקַמֵּן נב א) יִמָּא דְקָפָא לָא נַגְדִין מִימּוּי. אֶלָּא  
 בְּשַׁעֲתָא דְתוֹקְפָא דְדָרוּם מָטִי לְגַבִּיהּ וּמִקְרִיב לִיהּ  
 בְּהַדִּיהּ. כְּדִין מִיָּא דְהוּוּ גְּלִידִין בְּסִטְרָא דְצָפוֹן מִשְׁתַּרְן  
 וְנַגְדִין. דְּהָא מִסְטְרָא דְצָפוֹן גְּלִידִי מִיָּא וּמִסְטְרָא דְדָרוּם  
 מִשְׁתַּרְן. וְנַגְדִין לְאַשְׁקָאָה כָּל אַנּוּן חֵיוֹת בְּרָא כְּמָא דָּאֲתַ

אָמַר (תהלים קד) יִשְׁקוּ כָּל חַיְתוֹ שְׂדֵי וְגו' וְאֵלֵּין אֶקְרוּן הָרִי  
 בְּתַר טוֹרִין דְּפִירוּדָא. דְּכֻלְהוּ מִשְׁתַּקְיִין כַּד סִטְרָא דְדָרוּם  
 שְׂאֵרֵי לְקַרְבָּא בְּהַדִּיחָה. וְכַדִּין מֵיָא נִגְדִין. וּבְחִילָא דָא  
 עֲלָאָה דְנִגִּיד כֻּלָּא הוּוּ בְרַבּוּ בַּחֲדוּ.

כַּד מַחְשָׁבָה סִלִּיק בְּרַעוּ (דְחֻדָּה) מִטְמִירָא דְכָל טְמִירִין.  
 מִטְי (וְאִתְנַגִּיד) מַגְוִיָּה חַד נַהֲר. (בַּתְרָא טְמִירָא) וְכַד מִתְקַרְבִּין  
 דָּא בְדָא בְּחַד שְׁבִיל דְלָא יִדְיַע לְעִילָא וְתַתָּא וְהַכָּא הוּוּ  
 רֵאשִׁיתָא דְכֻלָּא. וּב' מַלְךְ סִתָּם מֵהָאֵי רֵאשִׁיתָא אֲשֶׁתְּכֻלָּל  
 וְדַמִּי דָּא לְדָא.

(וּבְחִילָא דָּא) בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם, (סִתְמָא נְקוּדָה סִתְיָמָא דְנִגְדִין מִימּוּי  
 וּנְפִקִין בְּרָא) (נ"א בְּתַר דְנִפְקִין בְּרָא) (וּנ"א נְהָרָא דְנִפְיָק בְּה"א  
 עֲלָאָה) (וּנ"א נְהוּרָא דְנִגִּיד וְאִפִּיק בְּרָא) וְאִפִּיק קוּל מַגְוִיָּה.  
 וְדָא אֶקְרִי קוּל הַשׁוֹפָר. וְהֵיִינוּ בְרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם  
 (וְאִיהוּ) דְאִיהוּ קוּל הַשׁוֹפָר (נ"א וְאִיהוּ הַשׁוֹפָר). וְשָׁמַיִם שְׁלִיטִין  
 בְּחַיֵּי הַמֶּלֶךְ עֲלָאָה עַל אַרְעָא. וְסִימְנִיךְ בֶּן יֵשׁי ח"י עַל  
 הָאֲדָמָה. דְחַיִּים תִּלְיִין בְּבֶן יֵשׁי. (וּבְנָא"ו נִגְדִין לִיָּה). וּבְהוּ שְׁלִיט  
 בְּכֻלָּא. וְאַרְעָא מֵינִיָּה אֲתוּנָת. הָדָא הוּוּ דְכְתִיב וְאֵת  
 הָאָרֶץ. וְא"ו דְאֲתוּסַף לְשִׁלְטָאָה בְּמִזוּנֵי עַל אַרְעָא.  
 א"ת לְעִילָא וְהוּוּ חִילָא דְכֻלְלָא דְעֵשְׂרִין וְתִרִין אֲתוּוּן  
 דְאִפִּיק א"ת א' ת' אֱלֹהִים דָּא וְיַהֲיֵב לְשָׁמַיִם כְּמָא  
 דְאֵת אָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) בְּעֵטְרָה שְׁעֵטְרָה לּוֹ אָמוּ בְיוֹם

חֲתוּנָתוֹ. וְהֵינּוּ אֶת הַשָּׁמַיִם לְאַכְלָלָא דָּא בְּדָא וּלְחַבְרָא  
 לֹון דָּא בְּדָא לְאַתְקִימָא כְּחֻדָּא בְּאַנוּן חַיִּי מְלָכָא מְלַךְ  
 סֵתָם לְאַתְזָנָא מִינֵיהּ שָׁמַיִם. וְאֵת הָאָרֶץ חֲבוּרָא דִּדְכֹר  
 וְנוֹקְבָא דְאַתְגְּלִיפּוּ בְּאַתְוֹן רְשִׁימִין. וְחַיִּי מְלָכָא דְאַתְנַגִּידוּ  
 מִן שָׁמַיָּא דְשָׁמַיִם נַגְדִּין לֹון לְקִימָא אֲרַעָא וְכֹל אַכְלוּסִין  
 דִּילָהּ.

וְרוּזָא דְאַלְהִים עֲלָאָה עֶבֶד שָׁמַיִם וְאָרֶץ לְקִיּוּמָא. וְאַפִּיק  
 לֹון כְּחֻדָּא בְּחִילָא דְלְעִילָא רֵאשִׁיתָא דְכֹלָא.  
 כְּגוּוּנָא דָּא רוּזָא עֲלָאָה נְחִית לְתַתָּא. וְהֵאִי בְּתַרְאָה עֶבֶיד  
 שָׁמַיִם וְאָרֶץ לְתַתָּא.

וְרוּזָא דְכֹלָא ב' תְּרִין עֲלָמִין נִינְהוּ וּבְרָאוּ עֲלָמִין. דָּא  
 עֲלָמָא עֲלָאָה וְדָא עֲלָמָא תַתָּאָה. דָּא כְּגוּוּנָא דְדָא.  
 דָּא בְּרָא שָׁמַיִם וְאָרֶץ. וְדָא בְּרָא שָׁמַיִם וְאָרֶץ. וְעַל דָּא ב'  
 תְּרִין עֲלָמִין נִינְהוּ. דָּא אַפִּיק תְּרִין עֲלָמִין. וְדָא אַפִּיק  
 תְּרִין עֲלָמִין, וְכֹלָא בְּחִילָא דְרֵאשִׁית עֲלָאָה.

נְחִית עֲלָאָה בְּתַתָּאָה וְאַתְמַלִּיָּא בְּאַרְח דְּחַד דְּרָגָא דְשָׁרִי  
 עֲלָהּ. כְּגוּוּנָא דְהֵהוּא שְׁבִיל סְתִים וְטָמִיר וּגְנִיז  
 לְעִילָא. בַּר דְּחַד שְׁבִיל דְקִיק. וְחַד אֲרַח. הֵהוּא דְלְתַתָּא  
 אֲרַח כְּמָא דְאַתְ אָמַר, (משלי ד) וְאַרְח צְדִיקִים כְּאוּר נוֹגָה.  
 וְהֵהוּא דְלְעִילָא שְׁבִיל דְקִיק כְּדְכְתִיב, (איוב כח) נְתִיב לָא  
 יִדְעוּ עֵיט. וְרוּזָא דְכֹלָא (ישעיה מג) הַנּוֹתָן בַּיָּם דְרָךְ וּבַמַּיִם